

Таким чином, зазначений методичний підхід дозволить підвищити ефективність інформаційного забезпечення управлінців, оперативно отримати релевантну інформацію про доходи та витрати від реалізацію товарів через мережу Інтернет для ухвалення рішень.

УДК 657.633.5

І.І. Кононов (*ХДУХТ, Харків*)

МОДЕЛЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відповідно до закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» під обліковою політикою розуміється «сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності» [1]. Визначення облікової політики змінилося з 01.01.2018 р. шляхом уточнення положення про те, що крім складання фінансової звітності облікова політика має використовуватися для ведення обліку. Незважаючи на твердження окремих науковців щодо суто технічного характеру, вважаємо що внесене до нормативно-правової бази коригування визначення «облікова політика» стало наслідком зобов'язання ведення обліку окремими суб'єктами господарювання за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) та зобов'язання вести бухгалтерський облік згідно з обліковою політикою, складеною за міжнародними стандартами. Ця норма закону в найбільшому ступені торкнулася суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, оскільки навіть ті з них, які до 01.01.2018 р. вели облік за Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), з подальшою трансформацією фінансової звітності з врахуванням вимог МСФЗ, мали перейти на повноцінний облік за МСФЗ, що потребує суттєвих змін облікової політики.

Економічною наукою напрацьовано велике різноманіття трактувань поняття «облікова політика». Вивчення основних підходів до визначення цього облікового феномену дозволило виявити специфічні елементи, що впливають на показники ефективності експортно-імпортних операцій вітчизняних торговельних підприємств. Беручи до уваги напрацьовані науковцями трактування поняття «облікова політика» та враховуючи особливості здійснення торговельної діяльності в сучасних умовах господарювання

підприємств пропонуємо визначати облікову політику як сукупність принципів, правил, методичних прийомів способів та процедур, вибору облікових альтернатив, що забезпечують формування й подання фінансової звітності та сприяють підвищенню ефективності експортно-імпортних операцій підприємств торгівлі. В наказі про облікову політику в частині висвітлення питань бухгалтерського обліку експортно-імпортних операцій необхідно виділяти такі розділи, як загальні положення, методика, техніку та організацію обліку.

Ускладнення бізнес-процесів транснаціональних корпорацій, підвищення волатильності потоків капіталу і активний розвиток цифрової економіки створюють умови для ухилення від оподаткування, перш за все для великих міжнародних компаній, підриваючи, таким чином, універсальність і справедливість існуючих податкових систем. Разом з тим, національне законодавство в сфері оподаткування не завжди розвивається адекватно новим викликам та не надає змогу протистояти відходу ТНК від оподаткування без формального порушення чинного законодавства. Одним з таких інструментів є набір стратегій податкового планування, які уможливають розмивання бази оподаткування та переміщення прибутку з юрисдикції фактичного провадження діяльності в юрисдикції з відносно низькими (або нульовими) ставками податку на прибуток (Base Erosion and Profit Shifting, BEPS). Тому, в моделі облікової політики зовнішньоекономічної діяльності підприємств торгівлі необхідно врахувати вимоги плану дій BEPS в Україні та визначити об'єкти облікової політики, що уможливають вибір альтернативного методу ціноутворення з урахуванням юрисдикції, в якій учасник зовнішньоекономічної діяльності зареєстрований або здійснює свою діяльність. Крім того, сформована облікова політика повинна забезпечити інформаційну підтримку системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства торгівлі, що відображено в послідовності етапів (рис. 1).

Як бачимо вибір альтернативного методу ціноутворення з урахуванням юрисдикції, в якій учасник зовнішньоекономічної діяльності зареєстрований або здійснює свою діяльність, є ключовим етапом управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства торгівлі. В процесі здійснення такого вибору необхідно враховувати, що ефективна цінова політика на підприємствах повинна відповідати тенденціям ринку і забезпечувати досягнення якнайкращих результатів роботи з урахуванням наявних ресурсів. На підприємствах роздрібно торгівлі, які здійснюють експортно-імпортні операції, недостатньо визначити стратегічні перспективи цінової політики і встановити обґрунтовану ціну, а важливо оперативно управляти її змінами залежно від змінних економічних умов. Необхідно вести облік не лише впливу

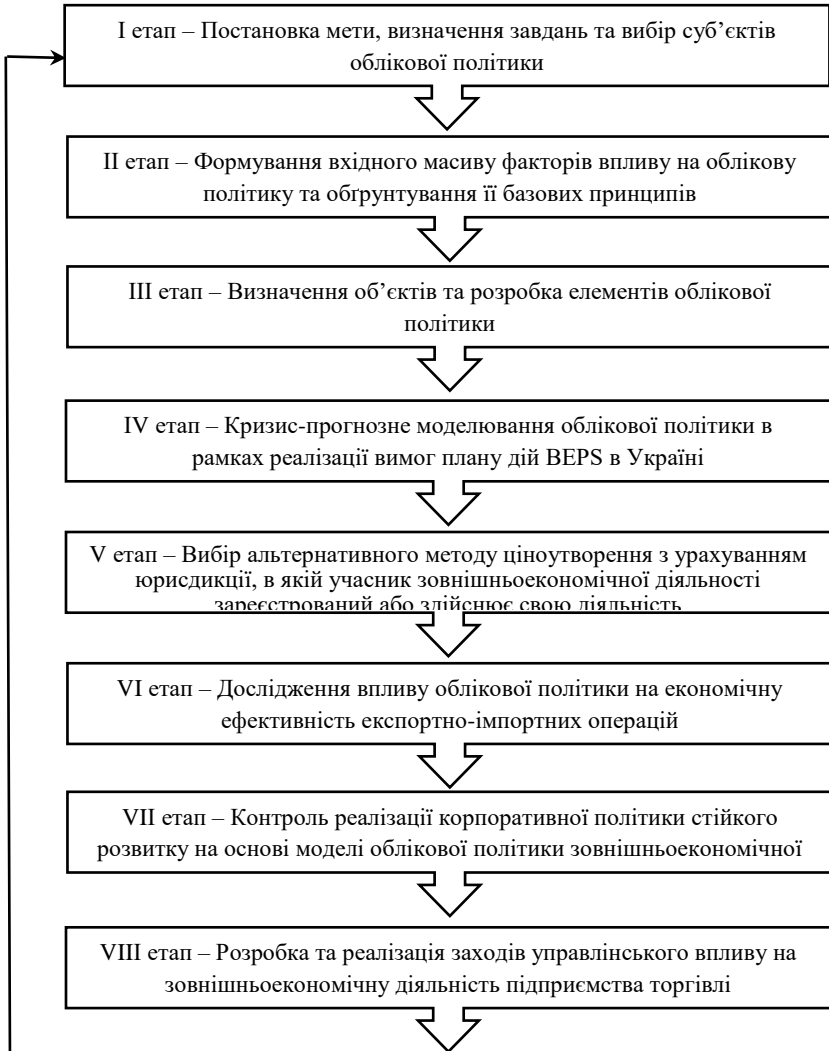

Рисунок 1. – Організаційна послідовність управління зовнішньоекономічною діяльністю на основі моделі облікової політики експортно-імпортних операцій

ціноутворюючих чинників і чинників динамічного розвитку ринку, а й формувати важелі контролю та управління оперативними змінами цінової політики, її чітку координацію.

Інформаційні джерела:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.06.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

УДК 339.378:005.934

Н.С. Краснокутська, д-р екон. наук, проф. (НТУ «ХПИ», Харків)

Г.М. Коптєва, канд. екон. наук, доц. (НТУ «ХПИ», Харків)

ЕТАПИ РОЗРОБКИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

Багато вітчизняних підприємств торгівлі, особливо великих, роздрібних торговельних мережах мають такий підрозділ як служба безпеки. Тому в умовах їх наявності на підприємстві торгівлі постає питання доцільності створення нового структурного підрозділу або інтегрованої служби.

Бізнес-процеси підприємства торгівлі здійснюються в різних функціональних (структурних) підрозділах підприємства, що потребує чіткого визначення завдань і функцій, відповідальності кожного з цих підрозділів, а також і окремих посадових осіб (відповідальних за безпеку бізнес-процесів). Саме тому організація обліку, аналізу та контролю передбачає побудову організаційної структури служби безпеки, визначення характеру роботи, прав та обов'язків працівників цієї служби та інших підрозділів, що задіяні у забезпеченні економічної безпеки бізнес-процесів [1].

Для забезпечення економічної безпеки на підприємстві необхідно регламентувати роботу персоналу, що задіяний у цьому процесі і безпосередньо сам процес забезпечення. Це досягається за допомогою організаційного забезпечення економічної безпеки на підприємстві, яке передбачає:

- регламентацію процесу забезпечення економічної безпеки;
- регламентацію праці персоналу, що відповідає за безпеку на підприємстві;
- визначення завдань, функціональних обов'язків персоналу;
- регламентацію роботи керівника та його заступників з служби безпеки.